

Töökeskkonna ohutegurid ja tööd, mille puhul alaealise töötamine on keelatud¹

Vabariigi Valitsuse 30. aprilli 2004. a määrus nr 171

§4. Muud tööd

4) töö, kus tekib tahmas, pigis või tõrvas sisalduvate aromaatsete polütsükliliste süsivesinike udu või tolmu;

11) töö, mis on seotud varisemisohuga, näiteks lammutustöö;

12) töö, mis on seotud kõrgusest kukkumise ohuga;

TOOTE JA TEENUSE OHUTUSE SEADUS

[RT I 2005, 61, 474 – jõust. 1.01.2006]

Vastu võetud 24.03.2004. a seadusega (RT I 2004, 25, 167), jõustunud 1.05.2004.

§ 2. Mõisted

(21) Teenus käesoleva seaduse tähenduses on tarbijale tehtav teenindav töö või osutatav hüve, mida olulises osas kasutab või millest olulises osas saab kasu tarbija isiklikult.

(22) Teenuse osutaja on füüsiline või juriidiline isik, kes majandus- või kutsetegevuse käigus tarbijale teenust tasuta või tasu eest pakub, osutab või selle muul viisil kättesaadavaks teeb.

§ 3. Ohutuse kindlaksmääramine

(51) Ohtliku teenusena käsitatakse teenust, mille osutamise viisiga seonduv viga või teenuse osutamisel kasutatava toote konstruktsiooni või koostise puudus või teenuse kohta antud ebaõige, eksitav või puudulik teave võib põhjustada inimese vigastuse, mürgistuse, haiguse või muul viisil ohustada tema tervist.

2. peatükk

OHUTUSE EELDAMINE, HINDAMINE NING TOOTJA, LEVITAJA JA TEENUSE OSUTAJA KOHUSTUSED OHUTUSE TAGAMISEL

[RT I 2005, 61, 474 – jõust. 1.01.2006]

§ 7. Ohutuse eeldamine ja hindamine

(1) Toote ohutust tuleb eeldada ka, kui on täidetud tehnilise normi ja standardi seaduse § 6 lõikes 2 sätestatud tingimused.

(1) Kui vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatule ei ole võimalik toote ohutust eeldada, hinnatakse selle ohutust, arvestades:

1) Eesti standardeiks ülevõetud Euroopa standardiorganisatsioonide standardeid, mis ei ole harmoneeritud standardid;

2) algupäraseid Eesti standardeid;

6) tarbijate põhjendatud ootusi ohutuse suhtes.

(31) Teenuse ohutust hinnatakse, arvestades:

1) Eesti standardeiks ülevõetud rahvusvaheliste või Euroopa standardiorganisatsioonide standardeid;

2) algupäraseid Eesti standardeid;

3) vastava valdkonna teenuse ohutuse tagamise hea tava kohaseid reegleid;

4) teaduse ja tehnika hetkeseisu;

5) tarbijate põhjendatud ootusi ohutuse suhtes.

§ 8. Tootja ja teenuse osutaja kohustused

(1) Tootjal on lubatud turule lasta ainult ohutut toodet ja teenuse osutajal on lubatud pakkuda ja osutada ainult ohutut teenust.

(2) Tootja ja teenuse osutaja on kohustatud andma tarbijale asjakohast teavet, et võimaldada

tal hinnata toote või teenuse võimalikke ohte selle tavalise või mõistliku kasutusea jooksul, kui sellised ohud ei ole vastavate hoiatusteta kohe selged, ning võtta kasutusele ettevaatusabinõusid nende ohtude vältimiseks.

(3) Hoiatuste olemasolu ei vabasta tootjat ja teenuse osutajat muude käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmisest.

(4) Tootja ja teenuse osutaja on kohustatud võtma pakutava toote või teenuse eripärale vastavaid meetmeid, mis võimaldaksid tal:

- 1) olla teadlik ohtudest, mida toode või teenus võib põhjustada;
- 2) valida ohtude vältimiseks sobiv tegevus, nagu toote turult kõrvaldamine või teenuse osutamise lõpetamine, tarbijate hoiatamine või toote tarbijalt tagasinõudmine.

Töökohale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded¹

Vabariigi Valitsuse 14. juuni 2007. a määrus nr 176

§ 1. Kohaldamisala

(1) Käesolevaid nõudeid kohaldatakse kõigi tegevusalade töökohtadel, välja arvatud ehitustöödel, maavarade kaevandamisel, kalalaevadel, sõidukites ja ettevõttele kuuluval põllu- või metsamaal.

§ 5. Tööruumi aknad, seinad, laed ja põrandad

(3) Seinale või lakke paigaldatud seadmed või konstruktsioonid peavad olema kinnitatud ohutul viisil, mis välistab nende allakukkumise.

(4) Põrandad peavad olema kindlalt paigaldatud ega tohi olla libedad või ohtlike kallakutega.

(5) Põrandad, kuhu tööprotsessi käigus võib sattuda vedelikku või muud libedust suurendavat ainet, peavad olema piisava karedusega.

(6) Juurdepääs ebapiisava tugevusega materjalist valmistatud katusele ei ole lubatud, kui ei ole kasutada vahendeid seal tehtava töö ohutuse tagamiseks.

§ 6. Liikumisteed, laadimisestakaadid, kaldteed ja eskalaatorid

(1) Ettevõtte territooriumil või tööruumis paiknevad liikumisteed, kaasa arvatud trepid, statsionaarsed redelid, laadimisestakaadid ja kaldteed, peavad olema sellise suurusega ning paiknema nii, et oleks tagatud jalakäijate ja sõidukite ohutu liiklemine ning nende läheduses töötavate inimeste ohutus.

(2) Trepid, hooldusplatvormid ja käigusillad peavad olema kindlalt paigaldatud, ei tohi olla libedad ning neil peavad olema inimese allakukkumist takistavad piirded.

§ 11. Välitöö

(1) Välitööl tuleb rakendada abinõusid, et töötajad oleksid kaitstud libastumise ja kukkumise, kukkuvate esemete, kahjuliku müra ning kahjulike gaaside, aurude ja tolmu eest.

(3) Välitöö peab olema korraldatud nii, et õnnetusjuhtumi korral saaks töötajat võimalikult kiiresti abistada.

Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses 1

Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 1999. a määrus nr 377

§1. Rakendusala

(1) Käesolevaid töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid kohaldatakse maa peal, maa all või vees teostatavatel ehitustöödel, mullatöödel, ehitusremondi- ja hooldustöödel, renoveerimisel, valmisdetailide monteerimis-demonteerimistöödel, lammutus- ja planeerimistöödel (edaspidi ehitustööd).

§5. Ohtlike tööde loetelu ehituses

(1) Ohtlikuks tööks loetakse töö:

2) mille puhul töötajate tervist ohustavad keemilised või bioloogilised ohutegurid või töö, millega kaasneb nõue teostada tervisekontrolli;

11) mis on seotud raskete valmisdetailide tõstmise, monteerimise ja demonteerimisega;

12) millega kaasneb töötaja kõrgusest kukkumise oht.

§7. Ehitusplatsi kontrollimine

(3) Tellingute, tööplatvormide ja redelite korrasolekut tuleb kontrollida enne nende kasutuselevõttu ehitusplatsil ja edaspidi regulaarselt. Tellingute ja tööplatvormide kontrolli korratakse, kui need on olnud tugeva tuule, raskete seadmete või suurte koormuste mõju all või on seisnud üle kuu aja kasutamata. Erilist tähelepanu tuleb pöörata tugi- ja kaitseraketistele.

§9. Püsikindlus ja tugevus

(1) Materjalid, seadmed ja üldjuhul iga objekt, mis ükskõik mis viisil liikudes võiks mõjutada töötajate ohutust ja tervist, peavad olema kinnitatud sobival ja ohutul viisil.

(2) Ebapiisava tugevusega või ebastabiilsetest materjalidest koosnevate konstruktsioonide ja pindade kasutamine on keelatud.

§12. Tule- ja plahvatusoht

(2) Sõltuvalt ehitusplatsist, ruumide mõõtmetest ja kasutusotstarbest, ehitusplatsi tehnilisest varustatusest, kasutatavate ainete füüsikalistest ja keemilistest omadustest ning suurimast võimalikust kohalolevate töötajate arvust tuleb ehitusplatsid varustada esmaste tulekustutusvahenditega, vajaduse korral ka automaatsete tulekustutussüsteemidega.

(4) Esmased tulekustutusvahendid tuleb paigutada nähtavale ja takistustest vabale pinnale, ruumides võimalikult väljapääsu lähedale.

(5) Tuletõrjevahendite asukoht tuleb märgistada tuletõrjemärkidega. Märgid peavad olema piisavalt vastupidavad ja paigaldatud vajalikesse kohtadesse.

(6) Kui ehitusel kasutatakse ja säilitatakse plahvatusohtlikke aineid või aineid, mille kasutamisega võib eralduda plahvatusohtlikku tolmu või gaasi, tuleb tule- ja plahvatusohu vältimiseks rakendada erilisi kaitseabinõusid (ventilatsioon, lahtise tule kasutamise keeld jms).

§15. Isikukaitsevahendite kasutamine

(2) Turvaköiega varustatud ohutusvööd peab kasutama töötamisel tellingutel, katustel, tööplatvormidel ja teistes kohtades, kui kukkumisohtu ei saa muude ohutusabinõudega kõrvaldada. Kui köie pikkust peab tihti reguleerima, tuleb kasutada isepingutuvaid turvaköisi.

(3) Ehitusplatsidel peab üldjuhul kasutama libisemis- ja läbistamiskindla tallaga turvajalanõusid. Põrandatöödel ja muudel põlvitamisega seotud töödel peab kasutama põlvekaitsmeid.

§19. Liikumisteed ja ohualad

(1) Liikumisteed, samuti kõik trepid, statsionaarsed redelid, laadimisestakaadid ja -kaldteed peavad olema projekteeritud, valmistatud ja paigutatud selliselt, et nende kasutamine oleks ohutu, nendele juurdepääs lihtne ning et need ei ohustaks vahetus läheduses töötavaid isikuid.

2. jagu

Erinõuded välistöökohtadele

§24. Püsikindlus ja tugevus

(1) Kõrgel või madalal tasapinnal asuvad töötamiskohad peavad olema püsikindlad ja tugevad, arvestades seal töötavate töötajate arvu, raskuse jaotust ja maksimaalset koormust, mida need peavad taluma, ning võimalikke välismõjusid.

(2) Kui töötamiskoha toetus- ja muud komponendid ei ole piisavalt püsikindlad, tuleb püsikindlus tagada sobivate ja ohutute kinnitusmeetoditega.

§28. Ehitustellingud ja redelid

(4) Redelid peavad olema piisava tugevusega ja neid tuleb korrapäraselt hooldada. Redeleid tohib kasutada ainult otstarbekohaselt.

§34. Lammutustöö

(2) Enne lammutustöö alustamist peab kindlaks tegema, et lammutatav objekt on lahutatud kõigist võimalikest elektri-, gaasi-, vee- ja muudest ühendustest.

(3) Asbesti sisaldavate ehitiste lammutamisel kehtivad erinõuded.

§36. Kõrgusest kukkumise oht ja töötamine katusel

(1) Kui töötamise või liikumise ajal on kukkumisoht, peab suurema kui 2-meetrise kukkumiskõrguse puhul rakendama ohutusabinõusid nagu kaitsepiirded, ohutusvõrgud jt analoogsed kaitsevahendid. Kui töö laadi tõttu on nende kasutamine võimatu, tuleb ohutuse tagamiseks anda töötajale ohutusvöö või -rakmed ning kinnitada need ohutustrosside või -kõitega või kasutada teisi julgestusmeetodeid.

(2) Lisaks peab ohutusabinõusid rakendama ka väiksema kukkumiskõrguse puhul, kui töö laadi tõttu on eriline kukkumisoht või eriohuga seotud pinnale kukkumise oht.

(3) Kukkumise vältimiseks paigaldatud kaitsepiirdel peab olema vähemalt ühe meetri kõrgusel paiknev käsipuu, jalapiire ja nende vahel 0,5 m kõrgusel asetsev vahepiire. Vahepiiret võib asendada ka otstarbekohaste plaatide või võrkudega. Kaitsepiirded tuleb paigaldada selliste töölavade või käiguteede vabadele külgedele, kus kukkumiskõrgus on vähemalt 2 m. Tellingutel peavad olema kaitsepiirded, kui kukkumiskõrgus on vähemalt 2 m.

(4) Kui katuse kalle on alla 15° ning katuseräästas kõrgem kui 3,5 m maapinnast, tuleb kukkumise vältimiseks kinnitada katuse serva külge kolme põikpuuga varustatud kaitsepiire. Kui tööd tehakse heades ilmastikutingimustes ning katusepind on libisemiskindel, tuleb kaitsepiire paigaldada juhul, kui räästa kõrgus ületab 5 m.

(5) Kui katuse kalle on 15° või suurem ning katuseräästas kõrgem kui 2 m, tuleb katuse serva paigaldada kaitsepiire või ohutusvõrk ning libeda katuse korral katta tööpiirkond 30 cm vahega paigaldatud trappidega jalgade toetamiseks.

(6) Kui katuse kalle on 34° või suurem, tuleb lisaks lõikes 5 nimetatud abinõudele paigaldada täiendav kaitsepiire või ohutusvõrk mitte kaugemale kui 5 m tööpiirkonnast.

(7) Kui katuse kalle on suurem kui 60°, tuleb rakendada lõikes 6 nimetatud abinõusid arvestusega, et täiendava kaitsepiirde või ohutusvõrgu kaugus töötajast ei ületa 2 m.

(8) Kui katusetöö on lühiajaline ja töötaja julgestatakse ankurdatud ohutusvöö või -rakmetega, ei ole lõigetes 4–7 nimetatud kaitseabinõude rakendamine vajalik.

(9) Katusele piirete, ohutusvõrkude jt kaitsevahendite paigaldamine ja nende eemaldamine katuselt peab olema töötajale ohutu.

Isikukaitsevahendi ohutusnõuded ning nõuetele vastavuse tõendamise kord¹

Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2005. a määrus nr 184

(3) Isikukaitsevahend tähendab inimese seljas, peas, jalas või käes kantavat või hoitavat vahendit, mis on konstrueeritud ja valmistatud inimese kaitsmiseks tema elu ja tervist ohustava teguri eest.

§ 2. Isikukaitsevahendite liigitus

(1) Isikukaitsevahendid liigitatakse ohutegurite võimaliku tervistkahjustava toime alusel kolme gruppi.

(2) I grupp – lihtsad isikukaitsevahendid, mille puhul tootja eeldab, et kasutaja suudab nõrga

ohuteguri mõju ohutult ja õigeaegselt hinnata. Sellised on isikukaitsevahendid, mis kaitsevad:

- 1) keha pinnale avaldatava mehaanilise toime eest (nt aiatöökindad, sõrmkübar);
- 3) kuumade esemete, mille temperatuur ei ületa 50 EC, käsitlemisega seotud ohtude eest, kui need ei ole muul viisil ohtlikud (nt töökindad, kaitsepõll);
- 4) mitte eriti ohtlike ilmastikutingimuste eest (nt peakatted, hooajariietus, jalatsid);
- 5) nõrkade löökide ja vibratsiooni eest, mis ei mõju elutähtsatele kehaosadele ega tekita vigastusi (nt müts peanaha kaitseks, kindad, kingad);

(3) II grupp – kõik isikukaitsevahendid, mis ei ole loetletud lõigetes 2 ja 4.

(4) III grupp – surmava või tervist raskelt või pöördumatult kahjustada võiva ohuteguri eest kaitsevad isikukaitsevahendid, mille puhul tootja eeldab, et kasutaja ei suuda ohuteguri vahetut mõju õigeaegselt hinnata. Sellised isikukaitsevahendid on:

- 6) allakukkumist vältivad kaitsevahendid;

§ 8. Kasutusjuhend

(1) Isikukaitsevahendi turule laskmisel peab tootja või tema volitatud esindaja koostama ja esitama turujärelevalveasutusele tema nõudmisel eestikeelse kasutusjuhendi.

(2) Kasutusjuhend peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) tootja või tema volitatud esindaja nimi ja aadress;
- 2) isikukaitsevahendi ladustamis-, kasutamise-, puhastamis- ja hooldamistingimused;
- 3) desinfitseerimiseks soovitatavad puhastus- ja hooldusvahendid, mis juhendikohasel kasutamisel ei kahjusta isikukaitsevahendit ega selle kasutajat;
- 4) isikukaitsevahendi kaitsetase või -klass, mis on määratud katsete alusel;
- 5) koos isikukaitsevahendiga kasutatavad lisaseadmed ja sobivate varuosade tunnused;
- 6) erinevatele ohutasemetele vastavad kaitsetasemed või -klassid ja kasutamiskiirangud;
- 7) isikukaitsevahendi või selle osade kasutusaeg või aegumiskuupäev;
- 8) sobiv veopakend;
- 9) märgistuse tähendus;
- 10) viited õigusaktidele, mille nõudeid peale käesoleva määruse nõuete on järgitud selle isikukaitsevahendi konstrueerimisel;
- 11) isikukaitsevahendi turule laskmisega seotud heakskiidetud inspekteerimisasutuse nimetus, aadress ja registreerimisnumber.

(3) Kasutusjuhendis esitatud teave peab olema täpne ja üheselt mõistetav.

§ 16. Eriti ohtlikus olukorras kasutatav isikukaitsevahend

(1) Eriti ohtlikus olukorras kasutatava ehk III grupi isikukaitsevahendi kasutusjuhend peab sisaldama juhiseid eriväljaõppega isikule, kes oskab neid tõlgendada ja annab isikukaitsevahendi kasutajale juhised selle õige kasutamise kohta.

(2) Kasutusjuhend peab sisaldama teavet selle kohta, kuidas kasutamise ajal kontrollida, kas isikukaitsevahend on õigesti paigaldatud ja töökorras.

§ 17. Reguleeritavate või vahetatavate osadega isikukaitsevahend

Reguleeritavate või vahetatavate osadega isikukaitsevahend peab olema konstrueeritud ja valmistatud nii, et kasutaja saaks neid osi reguleerida või vahetada töövahendeid kasutamata.

§ 24. Libastumine

Libastumisest tingitud kukkumise vältimiseks mõeldud jalatsite tallad peavad olema konstrueeritud ja valmistatud või varustatud lisadetailidega nii, et oleks tagatud talla piisav haardumine ja hõõre, arvestades pinna liiki, millel jalatsite kandja liigub.

§ 25. Allakukkumine

- (1) Allakukkumise vältimiseks kavandatud isikukaitsevahend peab koosnema vööst või rakmetest ning selle kindla ankurduspunkti külge kinnitamise seadisest. Isikukaitsevahend peab olema konstrueeritud ja valmistatud nii, et ettenähtud kasutamisoludes tagada lühim võimalik allakukkumise vahemaa, et vältida kukkuja takistuste vastu pörkamist ning ära hoida pidurdusjõu kasvamist väärtuseni, mille ületamisel inimene võib saada vigastusi või kukkuda edasi isikukaitsevahendi mõne osa purunemise tõttu.
- (2) Isikukaitsevahend peab tagama, et pärast allakukkumise peatumist jääks inimene sellisesse asendisse, milles ta võib vajadusel abi oodata.
- (3) Kasutusjuhendis peab olema täpselt ja täielikult esitatud järgmine teave:
 - 1) nõuded isikukaitsevahendi ankurduspunktile ja kasutajast allpool oleva vaba kukkumisruumi kõige väiksem lubatud pikkus;
 - 2) nõuded vöö või rakmete õigeks paigaldamiseks ümber keha ja isikukaitsevahendi kinnitamiseks ankurduspunkti külge.

Töövahendi kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded¹

Vastu võetud Vabariigi Valitsuse 11. jaanuari 2000. a määrusega nr 13 (RT I 2000, 4, 30), jõustunud 24.01.2000

§ 1. Tööandja ja töötaja kohustused

- (1) Tööandja tagab, et töötaja kasutusse antav töövahend sobib tööülesande täitmiseks ning et seda hoitakse sellises korras, mis tagab töövahendi ohutuse kogu kasutusaja vältel. Kui ohutust ei ole võimalik täielikult tagada, tuleb rakendada sobivaid abinõusid terviseriski optimaalseks vähendamiseks.
- (2) Töövahendi konstruktsiooni või kasutusviisi muutmine on keelatud, kui see halvendab töövahendi ohutust, võrreldes valmistaja poolt ettenähtuga.
- (3) Töötaja kasutusse antava töövahendi valikul peab tööandja võtma arvesse töö laadi, töökoha töötingimusi ning töövahendi kasutaja (edaspidi kasutaja) füüsilisi ja vaimseid võimeid.
- (4) Tööandja peab jälgima, et töövahendit kasutataks ettenähtud viisil ning tööd saaks teha ergonoomiliselt õigete tööliigutuste ja -asenditega.
- (5) Töötaja on kohustatud teatama tööandjale igast töövahendi rikkest ja puudusest, mis ilmneb selle kasutamisel.
- (6) Tööandja tagab kasutajale töövahendi kasutamiseks vajaliku väljaõppe ja ohutusalase juhendamise. Ohutusalane juhendamine peab hõlmama:
 - 1) teavet ohtude ja ohuolukordade kohta, mis kaasnevad või võivad kaasneda töövahendi kasutamisega ning selle kasutamisest saadud kogemusi;
 - 2) abinõusid, mida tuleb rakendada kasutaja ja teiste töökeskkonda lubatud isikute ohutuse tagamiseks;
 - 3) teavet töötamiskohal või selle lähedal olevatest suurema ohuga töövahenditest;
 - 4) teavet igasugustest muudatustest töökeskkonnas, mis suurendavad töötaja poolt kasutatava või tema lähedal asuva töövahendi ohtlikkust;
 - 5) juhiseid tegutsemiseks õnnetusohu korral.
- (7) Kasutatavate töövahendite ohutusjuhendid koostab ja kinnitab tööandja kirjalikult, arvestades valmistaja poolt antud kasutusjuhendit.
- (8) Juhendamist ja väljaõpet tuleb korrata, kui töövahendeid vahetatakse või uuendatakse.

Andmed töötaja juhendamise ja väljaõppe kohta registreeritakse.

(10) Tööandja peab käesolevate nõuete täitmiseks kavandatavate abinõude osas konsulteerima töötajate ja töökeskkonnavolinikega ning arvestama nende ettepanekuid töövahendi kasutamisel tekkivate ohtude vältimise või vähendamise kohta.

TÖÖVAHENDILE ESITATAVAD NÕUDED

§ 2. Konstruksioonielemendid

(1) Töövahend peab olema piisava tugevusega ettenähtud otstarbel kasutamiseks.

(2) Töövahendi osad, platvormid, trepid ja muud alad, kus kasutaja töö ajal viibib, peavad olema ohutust tagavate piiretega ning ei tohi põhjustada libisemist, komistamist ega kukkumist.

4. peatükk

AJUTISEKS KÕRGTÖÖKS ETTENÄHTUD TÖÖVAHENDITE KASUTAMINE

[RT I 2003, 89, 596 – jõust 1.05.2004]

§ 121. Üldnõuded

(1) Ajutiseks kõrgtööks loetakse tööd, mida tehakse vähemalt 2 m kõrgusel maapinnast, kasutades tellingut, redelit, köit, trossi või muid ajutiselt kasutatavaid sarnaseid töövahendeid.

(2) Ajutisi kõrgtöid võib teha üksnes siis, kui ilmastikutingimused ei ohusta töötaja turvalisust ega kahjusta tema tervist.

(5) Redeleid võib ajutisel kõrgtööl kasutada töötamiskohana üksnes erandjuhul, kui muude ohutumate töövahendite kasutamine ei ole õigustatud vähese ohu, lühikese kasutusaja või kohapealsete olude tõttu, mida tööandja ei saa muuta.

(6) Köisi ja trosse (edaspidi köis) võib ajutisel kõrgtööl kasutada üksnes juhul, kui riskianalüüs näitab, et see on ohutu ja kui muude ohutumate töövahendite kasutamine ei ole võimalik. Kui see on vajalik ja võimalik, tuleb köie otsas rippes töötamisel ette näha vajalike lisaseadmetega istme kasutamine.

(7) Sõltuvalt valitud töövahendi liigist peab tööandja kindlaks määrama asjakohased ohutusmeetmed. Vajaduse korral tuleb ette näha kukkumist takistavate või peatavate ühiskaitsevahendite (kaitsepiirded, ohutusvõrgud jne) kasutamine, mis peavad hõlmama kogu ohuala, kuid võimaldama juurdepääsu redelile või trepile.

(8) Kui tööülesande täitmine nõuab kukkumist takistava või peatava ühiskaitsevahendi ajutist kõrvaldamist, tuleb rakendada asendavaid ohutusmeetmeid. Töö tegemist ei tohi alustada enne, kui ohutusmeetmed on kasutusele võetud. Kui ühiskaitsevahendi kõrvaldamise tinginud töö on lõpetatud, tuleb see tagasi paigutada.

§ 122. Redeli kasutamine

(1) Redelit võib kasutada ainult kasutusjuhendis ettenähtud otstarbel ja viisil.

(2) Redel tuleb paigaldada nii, et see kasutamise ajal seisaks kindlalt. Redel peab seisma tugeval sobiva suurusega liikumatul alusel nii, et redelipulgad püsiksid horisontaalasendis. Rippredel, välja arvatud nõorredel peab olema kinnitatud nii, et see ei liigu ega kiigu.

(3) Kokkupandava redeli libisemist tuleb takistada redeli üla- või alaosa kinnitamisega, libisemist takistavate vahendite või muude lahenduste kasutamisega. Juurdepääsuredel peab olema piisavalt pikk, et ulatuda vähemalt ühe meetri võrra üle juurdepääsutasandi, välja arvatud juhul, kui redel on statsionaarselt kinnitatud.

(4) Lukustatavat mitmeosalist redelit ja pikendusredelit tuleb kasutada nii, et selle eri osad ei saaks üksteise suhtes liikuda. Liikuv redel tuleb enne sellele astumist fikseerida liikumatusse

asendisse. Üksikredeleid ei tohi kokku siduda, liimida ega ühendada kruvide ega naelte abil, välja arvatud juhul, kui see on kasutusjuhendis ette nähtud.

(5) Redelit tuleb kasutada nii, et töötaja saaks sellest kogu aeg kinni hoida ja sellele kindlalt toetuda. Redel peab võimaldama sellest kindlat kinnihoidmist ka siis, kui redelil olles midagi kantakse.

(6) Redelil seistes ei tohi töötada korraga kauem kui 30 minutit ega rohkem kui kolmandiku tööpäeva pikkusest. Keelatud on seista kõrgemal kui ülalt kolmandal pulgal või astmel. Üldjuhul ei tohi redelil töötada kõrgemal kui 5 meetrit aluspinnast.

§ 124. Kõie kasutamine

(1) Kõie abil liikumine ja asetumine töötamiskohale peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) kasutatav kõitesüsteem peab koosnema vähemalt kahest eraldi ankurdatud kõiest, millest üks on juurdepääsu-, laskumis- ja toetumisvahend ehk töökõis ning teine julgestuskõis;
- 2) töötajal peavad olema asjakohased turvarakmed, millega ta on kinnitatud julgestuskõie külge;
- 3) töökõis peab olema varustatud ohutute tõusu- ja laskumisseadistega ning automaatse lukustussüsteemiga, mis takistab töötajat kukkumast, kui ta kaotab kontrolli oma liigutuste üle. Julgestuskõis peab olema varustatud kukkumist takistava liikuvssüsteemiga, mis liigub koos töötajaga;
- 4) kasutatavad tööriistad ja muud lisatarvikud peavad allakukkumise vältimiseks olema kinnitatud töötaja rakmete või istme külge või muul asjakohasel viisil;
- 5) töö peab olema hoolikalt kavandatud ja seda tohib läbi viia ainult teise töötaja juuresolekul, et hädalukorras oleks võimalik töötaja viivitamatult päästa;
- 6) töötaja, kes tööülesande täitmiseks kasutab kõisi, peab olema läbinud väljaõppe ja ohutuslase juhendamise vastavalt § 1 lõikele 6, mis hõlmab ka päästetoimingute läbiviimist kõite abil.

§ 125. Ajutisel kõrgtööl kasutatavate töövahendite hooldamine ja kontrollimine

(1) Ajutisel kõrgtööl kasutatavate töövahendite konstruktsioon ja seisukord peavad tagama tööde ohutuse. Töövahendeid tuleb hooldada vastavalt kasutusjuhendile.

(2) Tööandja tagab redelite ja tellingute korrasoleku kontrollimise Vabariigi Valitsuse 8.

detsembri 1999. a määruse nr 377 «Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses» § 7 lõikes 3 sätestatud korras. Redeleid kontrollitakse vähemalt üks kord kuus.

(3) Kõisi kontrollitakse iga kord enne töö alustamist kasutusjuhendi kohaselt, selle puudumisel vigastuste avastamiseks nii, et oleks tagatud töötaja ohutus.

(4) Lõigetes 2 ja 3 nimetatud kontrollimised viib läbi tööandja määratud pädev isik.

(5) Kontrollimise kohta koostatakse akt, kus registreeritakse kontrollimises osalenud isikud, kontrollimise aeg ja tulemus ning võimalikud parandusettepanekud.

(6) Kontrollimisel avastatud puudused tuleb võimalusel kõrvaldada kohe või enne töövahendi kasutuselevõttu.